

Programa Concursului LERIS clasa a IV-a (limba română)

Prezenta programă a fost adaptată după *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română*, clasele a III-a - a IV-a, din Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 5003/02.12.2014 și după *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română*, clasele I - a II-a, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013.

I. TEXTUL LITERAR

Scrierea despre textul literar (la prima vedere)*:

- Formularea unei idei principale
- Povestirea conținutului narativ
- Transformarea textului dialogat în text narativ
- Recunoașterea cuvintelor / structurilor care indică locul și timpul acțiunii
- Identificarea și numirea trăsăturilor (fizice și /sau morale) ale unui personaj
- Formularea unei păreri despre un personaj prezent în text
- Exprimarea acordului/ dezacordului față de acțiunile sau atitudinile unui personaj
- Formularea mesajului unui text narativ
- Formularea unor aprecieri privind înțelesul unor structuri/expresii din textul-suport

***Notă:**

Textul literar suport (150 – 250 de cuvinte) poate fi narativ, descriptiv sau liric, aparținând unui autor din literatura română sau universală. În selecția textului, se va avea în vedere adecvarea conținutului acestuia la nivelul de vârstă al elevilor

II. SCRIEREA IMAGINATIVĂ

- Redactarea unei compuneri narrative (cu/fără introducerea unui dialog), avându-se în vedere unul dintre următoarele repere:
 - titlu dat
 - început/sfârșit dat
 - cuvinte/expresii date
 - integrarea logică și creativă a unui fragment dat
 - continuarea creativă a acțiunii dintr-un text-suport
 - relatarea unei întâmplări imaginare pornind de la acțiunea redată într-un text-suport sau de la contextul spațio-temporal al acesteia
 - relatarea unei întâmplări imaginare la care să participe un personaj/personaje prezente într-un text-suport

- Organizarea textului scris (părțile componente ale unei compuneri: introducerea, cuprinsul, încheierea)

II. ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII

a. Noțiuni de fonetică

- Sunetele limbii române. Vocale și consoane
- Despărțirea cuvintelor în silabe

b. Lexic

- Cuvinte înrudite (familia lexicală)
- Cuvinte cu formă diferită și sens asemănător (sinonime)
- Cuvinte cu sens opus (antonime)
- Cuvinte cu aceeași formă, dar cu sens diferit (omonime)

c. Clase morfologice

- Verbul (timpul, persoana, numărul)*

**Pentru identificare și/sau analiză gramaticală, se vor utiliza doar verbe personale aflate la diateza activă, modul indicativ, timpurile trecut, prezent și viitor (fără terminologie)*

- Substantivul (numărul, genul)
- Pronumele personal (persoana, numărul, genul)
- Adjectivul calificativ (genul, numărul). Acordul adjectivului, în gen și număr, cu substantivul pe care îl determină (fără terminologie)

d. Relații sintactice

- Propoziția/enunțul (fără teoretizări)
- Intuirea relațiilor simple dintre cuvinte: subiect - predicat

e. Ortografie și punctuație

- Integrarea unor ortograme în enunțuri proprii
- Semnele de punctuație și rolul utilizării lor într-un text dat:
 - punctul
 - virgula (în vocativ și în enumerare)
 - două puncte
 - semnul întrebării
 - semnul exclamării
 - linia de dialog
 - ghilimelele
- Recunoașterea și remedierea unor greșeli de ortografie și de punctuație dintr-un text dat.

Programa concursului LERIS

Clasa a IV-a (matematică)

Numere naturale mai mici sau egale cu 1 000 000

- Numere naturale: scriere, citire, formare, clase, comparare, rotunjire, ordonare.
- Sistemul de numerație pozițional: scrierea numerelor în formă zecimală (sumă de produse cu un factor 10, 100, 1000, etc); înmulțirea cu 10, 100, 1000.

Operații cu numere naturale

Adunarea și scăderea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000 000

- Adunarea și scăderea numerelor naturale fără și cu trecere peste ordin;
- Evidențierea, fără utilizarea terminologiei, a unor proprietăți ale adunării (comutativitate, asociativitate, element neutru);
- Aflarea unui număr necunoscut în cadrul unei relații de tipul $x \pm a = b$, $x \pm a < b$, unde a și b sunt numere naturale mai mici decât 1 000 000.

Înmulțirea și împărțirea numerelor naturale mai mici sau egale cu 1 000 000

- Evidențierea, fără terminologie, a unei proprietăți a înmulțirii: înmulțirea când unul dintre factori este o sumă (distributivitatea înmulțirii față de adunare);
- Înmulțirea unui număr mai mic ca 1000 cu un număr de o cifră;
- Înmulțirea unui număr mai mic ca 1000 cu un număr de două cifre;
- Evidențierea, fără utilizarea terminologiei, a unei proprietăți a înmulțirii: înmulțirea cu mai mulți factori (asociativitatea înmulțirii);
- Împărțirea cu rest, relația dintre deîmpărțit, împărțitor, cât și rest; condiția restului;
- Împărțirea unui număr mai mic ca 1000 la un număr de cel mult două cifre;
- Aflarea unui număr necunoscut (notat cu x) în cadrul unei relații de tipul $x \cdot a = b$, $x : a = b$, $x \cdot a < b$, $x : a < b$, unde a , b , c sunt numere naturale mai mici decât 1000, $a \neq 0$;
- Ordinea efectuării operațiilor și folosirea parantezelor;

- Probleme care se rezolvă prin metoda reprezentării grafice, metoda comparației, metoda mersului invers;
- Probleme de logică.

Fracții cu numitorul mai mic sau egal cu 10 sau cu numitorul egal cu 100

- Diviziuni ale unui întreg: doime, treime, ..., zecime; sutime; reprezentare prin desene.